

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1108

B.A./B.Sc. 4th Semester

MUSIC (Vocal)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :—Attempt any **five** questions. Question no. 1 is compulsory.

1. (1) Define 'Gamak.' 1
- (2) Write the Aaroh and Avroh of Raag Malkauns. 1
- (3) How many Matras are there in Taal Jhaptaal ? 1
- (4) Write down the birth date and birth place of S. Sohan Singh. 1
- (5) Write down any two good Characteristics of a Gaayak. 1
- (6) Give the Thaats of Raag Bihag. 1
- (7) Write any one Mukhya Swar Sangiti of Raag Bhairavi. 1
- (8) Who is the guru of S. Sohan Singh ? 1
- (9) Name any two Folk singing styles used in Gurmat Sangeet. 1
- (10) What is the gaayan samay of raga Malkauns. 1

2. Write in detail the contribution and life sketch of Pt. Jasraj. 10
3. Write down the description and Notation of Jhaptal. 10
4. Explain in detail the musical terms Meend and Murki. 10
5. Describe the various characteristics of Gaayak. 10
6. Write a detailed note on the devotional Music. 10
7. Describe the formation of 484 Ragas from a thata by Pt. Vyankata Mukhi in Chaturdandi Prakashika. 10
8. Write the description and full notation of Raga Bihag. 10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

1. (1) ਗਮਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। 1
- (2) ਰਾਗ ਮਾਲਕੋਸ ਦਾ ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਲਿਖੋ। 1
- (3) ਤਾਲ ਝਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹਨ ? 1
- (4) ਸ. ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਲਿਖੋ। 1
- (5) ਕਿਸੇ ਗਾਇਕ ਦੇ ਦੋ ਚੰਗੇ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ। 1
- (6) ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਦੀ ਥਾਟ ਲਿਖੋ। 1
- (7) ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਵਰ ਸੰਗਤੀ ਲਿਖੋ। 1

- (8) ਸ. ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੁਰੂ ਕੌਣ ਹਨ ? 1
- (9) ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਲੋਕ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1
- (10) ਰਾਗ ਮਾਲਕੋਂਸ ਦਾ ਗਾਇਨ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ ? 1
2. ਪੰਡਿਤ ਜਸਰਾਜ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੈ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 10
3. ਝਪਤਾਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਤੇ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿਖੋ। 10
4. ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ਬਦ ਮੀਂਡ ਅਤੇ ਮੁਰਕੀ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
5. ਗਾਇਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 10
6. ਭਗਤੀ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10
7. ਚਤੁਰਦੰਡੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਵਿਅੰਕਟਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਥਾਟ ਤੋਂ 484 ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 10
8. ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿਖੋ। 10

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ 1 अनिवार्य है।

1. (1) 'गमक' को परिभाषित करें। 1
- (2) राग मालकौंस का आरोह और अवरोह लिखें। 1
- (3) ताल झपताल में कितनी मात्राएं होती हैं ? 1
- (4) स. सोहन सिंह की जन्मतिथि और जन्म स्थान लिखिए। 1

- (5) किसी गायक के दो अच्छे वैशिष्ट्य लिखिए। 1
- (6) राग बिहाग का थाट लिखें। 1
- (7) राग भैरवी की कोई एक मुख्य स्वर संगति लिखिए। 1
- (8) स. सोहन सिंह के गुरु कौन हैं ? 1
- (9) गुरमत संगीत में प्रयुक्त किन्हीं दो लोक गायन शैलियों का नाम लिखें। 1
- (10) राग मालकौंस का गायन समय क्या है ? 1
2. पंडित जसराज के योगदान और जीवन परिचय के बारे में विस्तार से लिखें। 10
3. झपताल का विवरण और नोटेशन लिखिए। 10
4. संगीतिक शब्द मींड और मुर्की की विस्तारपूर्वक व्याख्या करें। 10
5. गायक की विभिन्न विशेषताओं का वर्णन करें। 10
6. भक्ति संगीत पर एक विस्तृत नोट लिखें। 10
7. चतुर्दंडी प्रकाशिका में पंडित व्यंकट मुखी द्वारा थाट से 484 रागों के गठन का वर्णन करें। 10
8. राग बिहाग का विवरण और पूर्ण नोटेशन लिखें। 10